

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Adalet Bakanı Akın GÜRLEK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.07.2026

Gökçe GÖKÇEN

İzmir Milletvekili

NATO Zirvesi sürecinde ülkemizin farklı illerinde gerçekleştirilen gözaltı işlemleri, kolluk müdahaleleri ve bunların uygulanış biçimine ilişkin çok sayıda iddia kamuoyuna yansımıştır. Gözaltına alınan kişiler arasında çevre ve doğa hakkı alanında faaliyet yürüten sivil toplum gönüllülerinin de bulunduğu, gözaltı süreçlerinde avukata erişim, yakınların bilgilendirilmesi, kötü muamele, orantısız güç kullanımı ve şafak operasyonlarına ilişkin çeşitli hak ihlali iddialarının gündeme geldiği görülmektedir.

Anayasanın kişi özgürlüğü ve güvenliği, kötü muamele yasağı ile toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını güvence altına alan hükümleri doğrultusunda, söz konusu uygulamaların hukuka uygunluğu ve kamuoyuna yansıyan iddiaların açıklığa kavuşturulması önem taşımaktadır.

Bu çerçeveden hareketle;

1. Ülkemizde gerçekleşen NATO zirvesi öncesinde kaç kişi gözaltına alınmıştır? Gözaltına alınan kişiler ile ilgili olarak; kaç kişi hakkında tutuklama, adli kontrol tedbirleri uygulanmıştır? Gözaltına alınan kişilerin kaç serbest bırakılmıştır? Bu kişilerin illere, yaş gruplarına ve cinsiyetlerine göre dağılımı nedir?
2. Gözaltına alınan kişiler arasında 65 yaş ve üzeri kaç kişi bulunmaktadır? İleri yaştaki ve kronik hastalığı bulunan kişilere ilişkin hangi özel tedbirler uygulanmıştır?
3. Doğa ve çevre hakkını savunan TEMA Vakfı gönüllülerinin gözaltına alınma ve tutuklanma gerekçeleri nelerdir? Bu kişilerin faaliyetleri hangi yasal dayanakla suç unsuru sayılmıştır?
4. Gözaltına alınan kişilerin müdafileri ile gecikmeksizin görüşmeleri sağlanmış mıdır? Avukat görüşmelerinin geciktirildiği veya fiilen engellendiği yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır? Söz konusu durumlarla ilgili olarak hak ihlalleri açısından Bakanlığınızca bir durum

değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapıldı ise hangi somut adımlar atılmış, atılmasına karar verilmiştir?

5. Gözaltındaki kişilerin avukatları ile yaptıkları görüşmelerin gizliliğini güvence altına alacak fiziki ve hukuki koşullar eksiksiz olarak sağlanmış mıdır?
6. Gözaltına alınan kişilerin yakınlarının bilgilendirilmesinde veya gözaltında bulundukları yerlerin öğrenilmesinde gecikme yaşandığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın herhangi bir tespiti, incelemesi bulunmakta mıdır?
7. Kamuoyuna yansıyan kötü muamele, ters kelepçe, darp, uzun süre ayakta bekletme, temel ihtiyaçlara erişimin engellenmesi veya orantısız güç kullanıldığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınız tarafından bir inceleme, değerlendirme yapılmış mıdır? Bu iddialar ile ilgili olan kolluk personeli/personelleri hakkında başlatılmış idari veya disiplin soruşturması bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise sayısı ve mevcut aşaması nedir?
8. Söz konusu operasyonların kaçında "gece vakti arama" veya sabahın erken saatlerinde gerçekleştirilen arama ve yakalama tedbirleri uygulanmıştır? Bu tedbirlerin uygulanmasına esas teşkil eden hukuki gerekçeler nelerdir?
9. Bakanlığınız, haklarında gözaltı kararı bulunan kişilerin ifadeye çağrılmaları mümkün olduğu hâlde doğrudan şafak operasyonlarıyla gözaltına alınmalarının hangi zorunlu kamu güvenliği gerekçesine dayandığını değerlendirmektedir? Bakanlığınızın ülkemizde özellikle son dönemlerde artan bu ve benzeri uygulamalara karşı bir değerlendirmesi mevcut mudur?
10. Ev baskınları sırasında kapıların zorla açılması, konut eşyalarına zarar verilmesi veya orantısız güç kullanılması yönünde Bakanlığınıza ulaşan şikayet/bildirim sayısı kaçtır? Bu iddialar hakkında herhangi bir idari inceleme veya disiplin soruşturması başlatılmış mıdır?
11. NATO Zirvesi sürecinde ülkemizde farklı illerde gerçekleştirilen protestolara karşı kolluk müdahaleleri ve gözaltı işlemleri bakımından, Anayasa'nın 34'üncü maddesinde güvence altına alınan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ihlaline yönelik Bakanlığınız tarafından bir değerlendirme, çalışma yapılmış mıdır? Bu değerlendirme hangi objektif ölçütlere dayanmaktadır?
12. Bakanlığınız, NATO Zirvesi sürecinde gerçekleştirilen protestolara karşı gözaltı işlemleri ve kolluk müdahalelerinin Anayasa'nın 17, 19 ve 34'üncü maddeleri ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3, 5, 6, 10 ve 11'inci maddelerine uygun olarak yürütüldüğü kanaatinde midir? Bu kanaatin dayanakları nelerdir?